

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Nicodemi Frischlini Rebecca

Frischlin, Nicodemus

Altorfii, 1611

Actvs IV. scena II.

[urn:nbn:de:bsz:31-138617](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-138617)

*lubes apponi, ut accumbamus illico, (Prue:
MV. Iam fiet, Heus puer, adestum: mensam in-
Es: fercula infer. Tu Rebecca, sequere me.*

ACTVS VI. SCENA II.

Eleasarus, Labanus, Bathuel,
Mulier, Rebecca.

Quid nunc agimus, Labane, postquam omnes
sumus

Lauti, & cameli pasti ac poti? LA. intro ibimus.

Nam dudum nos senex operitur Bathuel

Domi: atq; eccum cum matre. EL. ubi? LA. Hic
ante ostium

Nos expectant; eamus: sequimini, EL. sequor:

BA. Apparet certè gravitas in vultu illius:

Gradum contrà feramus, salve mi homo.

EL. Salve optime Bathuel. MV. saluum venire te
Ex animo gaudeo. EL. Deus tibi det, quæ velis.

BA. Sunt multa, quæ ex te per contrarier volo:

Sed quia iam ante moram traxistis, mensa prius

Accumbendum censeo. Cedo aquã manibus puer:

Date ei sellam propinquam, ut assidas citò (re

EL. Iam non capio cibum. BA. quid ergo? vin' da-

Operam somno, ut qui lassus de viâ? EL. neg; hoc

BA. Quid ergo? vin prius bibere, quàm edas?

EL. neg; hoc.

Sed

Sed veniam mihi dabitis, si paucis eloquar,
Primum accumbamus, quamobrem huc venerim.
Nam nec comedam prius, nec bibam, nec dormiam,
Quam id dixerò, cuius causa adveni modo.

BA, Loquere. EL. Ego sum servus domini mei
Abraha (bitar.

BA, Sic audio. EL. qui procul hinc in Chanaa ha-

BA, Novi. EL. Hominis, quem clemens Deus mi-
rum in modum

Ditavit. nam & oves, & capras, bovesq; habet.

Camelos item & apros, aliarumq; pecudum

Greges, in tantâ copiâ, ut nemo in Chanâ:

Tum & auri atq; argenti, tantum ille possidet,

Vt merito solus dici possit omnium,

Qui vivunt in terris, hominum ditissimus.

Servos item & ancillas in tanto numero habet,

Et eorum auxilio, & vindice fretus DEI

Ope, quinque reges unâ strage fuderit.

BA. Istam felicitatem vobis gratulor.

Nam ita me Deus benè amet, voluptati est mihi,

Siquid ei contingit, animi exsistentiâ.

EL. Credo sanè. Sed date vacuas aures mihi,

Dum proferam rē eloquor. BA. Auscultamus sedulo

EL. Semi praterea, annum ætatis argenti, puto,

Centesimum, mirâ bonitate DEI optimi,

Sara vxor, filium peperit, annis ab hinc.

Quadraginta: ne tot tantarumq; illi opum

D 3 Heres

*Heres deesset. MV. de hac re etiam antè audi-
vimus.*

*EL. Ei pater nunc omnia tradidit bona.
Omnem substantiam, omnes pecud's, familiam
Omnem: nec quicquam deest ei præter conjugem,
Domi quidem offeruntur matrimonia
Splendida cum summa dote. B. A. Cur non annuit?*

*EL. Id audies. Negat cum Chananaeis, fide
Fuduciaq; omni in Deum carentibus,
Affinitatem ullam posse colere, ac proin
Meam sibi juramento obstrinxit fidem,
Ut Isaco (nam id nomen herili filio est)*

*Nuptam ex Chananaeis; inter quos ipse habitat,
Nullam locarem: sed paternam irem domum.
Et uxorem gentilem deligerem, cui
Cum dicerem: quid si mulier nolit sequi?*

*Quid tum faciam? DEVS, inquit, cui ego parui
Per omnem vitam, mittet tecum nuncium
Suum, ubi tibi secundet hoc iter tuum.*

*Et tu capies uxorem filio meo
E familia patris mei. B. A. Quid tu illi ad hæc?*

*EL. Lubens, inquam, hoc iter, here, perficiam;
neque*

*Laborem ullum defugiam: sed si virgo me
Nolit sequi: num juru jurandi mei*

*Religione exolutus fuero? B. A. Quid tibi
Ille? EL. Imò maxime, inquit: nam mihi fidem*

Præsti-

*Prastiteris: si tu veneris modo ad domum
Gentilium meorum, & quod mando tibi,
Peregeris. Nam siue dent tibi, siue non,
Omni religione fidei te exolveris.*

*BA. Quid deinde fit? EL. Quid? Ego huius per sua-
sus vocibus*

*Viam ingredior: & quam possum properè huc eo,
Cumq; hodie ad puteum devenissem vesperi,
Locorum atq; hominum ignarum: capi egomet, ita
Ut fit, alia cogitare ex aliis, & Deum
Precari, ut is secundaret viam meam.*

*Domine, inquam, DEVS heri mei Abrahæ,
Si tu mihi clemens ades in hoc itinere,
Da, ut hic me stante ad fontem aquæ, virgo venias
Haustura: quæ mihi roganti aquam det ex
Urna bibendam: atq; Camelos etiam meos
Aquetur: & ego intelligam hanc ipsam esse, quam
Tu destinaveris uxorem domino meo*

*Isaco: ac si mihi abs te in manum
Foret tradita, BA. Miror profectò, quòd tua
Evadat oratio. EL. Vix cogitaveram*

*Hac mecum tacitus: cum subito tua filia
Rebecca egreditur, urnam super humeros ferens,
Ea ad fontem descendit: haurit aquam & reddit.*

*BA. Quid tu ibi? EL. Scies: procedo virgini ob-
viam:*

Saluto: respondet: sermonem copulo

D 4

Cum

Cum illa meum: peto haustum: dat mihi ocyus.

Simulq; aquaturam camelos se meos

Vltro recipit: quod & fecit post sedulo.

B.A. Est sic factū Rebecca? RE. Sic est, mi pater.

B.A. Papa, quid audio? EL. Vt ad pauca redigam,

Cuius sit familia, respondet fideliter: (rogo,

Se filiam esse Bathuelū, Neptem Nachor.

*B.A. Rectè factum. Laudo, EL. Ego gratum ut
me offenderem,*

Accommodavi fronti eius in aurem & duas

Armillas manibus: ac submisso poplite

Terra incumbens, Deo heri mei Abrahæ gratias

Ago, quod deduxisset me in rectam viam,

Vbi conciliarem filia tua nuptias

Herili filio: quam ego, ex hū symbolis

Eam ipsam esse intellexeram, quam quarerem,

*B.A. Hac mira sunt. MV. Certè admodum mi-
ra: & aliquid (meus*

Prodigii alunt. ELE. Nunc ergo cum Dominus

Huc ad vos me miserit, ut inter se atq; vos

Affinitatem conciliarem & gratiam:

Si hanc conditionē accipitis, quam sero & peto: et

Si ex usu vestro tàm erit hoc matrimonium,

Quàm ex nostro: facite, ut sciã: Sin verò minus,

Nihilo secius: ut insistã hîc aliam viam: (mus

L.A. Hac res, pater, plane ex Deo est: neq; possu-

Quicquam repugnare illi, B.A. Ita apparet Laban.

L.A.

*LA. Quin ergo conditionem hanc accipis? MV.
Et mihi*

Sententia est eadem, & volo: desponde huic.

BA. Cum affinitate me vestra arbitramini

Dignum: habeo primum vobis magnam gratiam,

Deinde, si in rem est utrique, ut fiant nuptia

Nolo tibi ullum commodum in me claudier,

EL. Merito te laudo & magnifacio, Bathuel.

Quin ergo, qua res bene vortat, spondes mihi

Natam tuam, ut uxor fiet herili filio.

*BA. Age spondeo. MV. Et ego una. LA. Et ego
frater virginis,*

EL. Sed in ipsa, ne quid sit mora. BA. videbimus;

Et qua eius sententia sit explorabimus.

EL. Sic certe opus est. Nisi enim nobis consentiat,

Operã profecto ludimus. BA. Rebecca. RE. Quid

Est, mi pater? BA. Quã occasione servus hic

Ad nos devenerit, id percepisti? RE. Probe.

*BA. Et quidnam petat, id tenes? REB. Teneo:
nempe,*

Inter me & Abrahami gnatum nuptias

Conciliet. BA. Rectè modo, tu etiam annuas. RE.

Si ita ut Sacras

Vobis placet. Nam VIRGO nulla est, quin fiet

Mala, qua prater sapit, quàm suis parentibus

*Placet. BA. Ergo tu annuis? RE. Si vobis ita lu-
bet.*

D 5 BA. Imò,

B.A. Imò, ut etiam tibi lubeat, necesse est. Et si enim

Sacra est parentum auctoritas, & plurimum
In hoc negotio valet: haudquaquam tamen
In vitam é nostris te extrudemus adibus.

Proin dic uno verbo, utrum consentias

RE. Si ita factò opus est, ut fiat: age consentio.
Nam cur rem auctoritate tua, & vestrum omnium
Consensu bene transactam, nullà de gravi
Causa facerem irritam? **B.A.** Facis, ut te decet.

Quid pascis tu amplius? Habes tibi gnatam meã
Tuo arbitratu: Eam uxorem duc Isaco,
Herili filio: sicut visum est Deo.

EL. Immortalem **DEVM**, cui homini unquam
uno die.

Boni dedisti plus, qui minus speraveris?
Gratiam habeo & ago tibi **DEVS**, qui compotem
Omnis voti me hodie fecisti cœlitus
Nam quid ego dicam plura? Hoc confit, quod volo.
Nunc unũ quod super est, pauca hæc sunt munera
Sponsalia, quæ vos non recusabitis: ea
Iussu Domini mei vobis huc attuli.

Tibi Rebecca, hanc pallam, et hanc ceo cycladem.
Hoc vas argenteum: hunc Scyphum aureum: au-
reum

Hunc annulum: quo tanquã arrbã, digitos tuos
Orno: præterea hunc torquem cervici applico

Tua

Tua. B. A. Quorsum isti sumptus? sine me obsecro.
RE. Sine.

EL. Tibi mater & Laban, hac dona aromata.
Que habemus apud nos pretiosissima. Vos boni
Consulte, atq; animum potius, quàm munuscula
Respicite, M. V. Accipimus à vobis cum gratia.
Quanquam emeriti non sumus. EL. Imo estis ma-
xime.

B. A. Nunc postquam benè successit hoc negotium,
Vel tandem, ut accumbamus tempus est. EL. Iam
ego (manibus:

Nihil moror. B. A. Hec famuli, lympham date
Inferte fercula: & crateras statuite:

Scyphos coronate: relinite omnia dolia,
Omnesq; serias. Nam hilaris esse nunc volo,
Cum nostris hospitibus. Quin ergo accumbitis?

Tu hospes tene hunc locum: latus tu claudito
Illi Rebecca Tu vxor, huic scamno inside.
Reliquis subsellius reliquos, Laban, illoca,
Et hunc gregem exhilarato. Ego hac in mensa ero
Dictator, quoniam optatus hic dies mihi
Illuxit. EL. Et mihi longè optatissimus.

ACTVS IV. SCENA III.

Ismael, Chamus.

Senarii.

Inflase